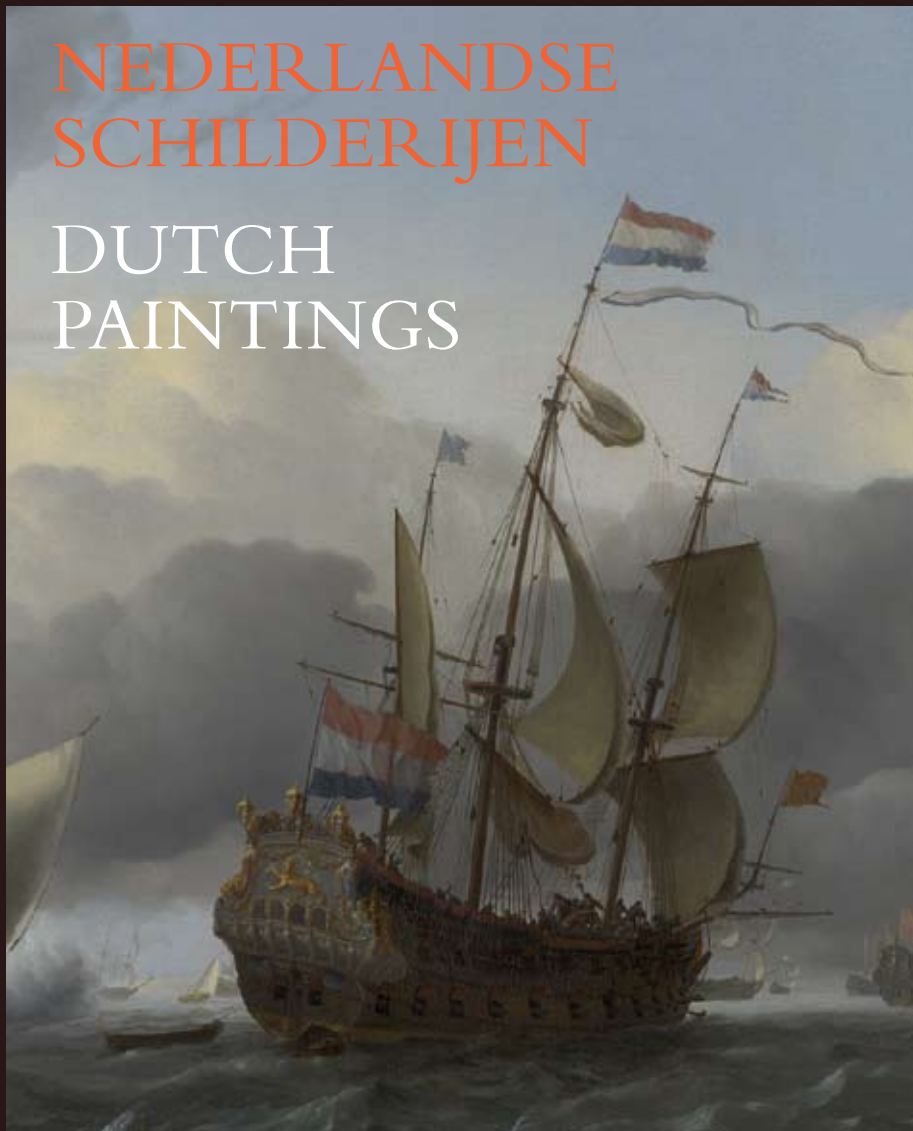

THE
NATIONAL
GALLERY

NEDERLANDSE SCHILDERIJEN

DUTCH PAINTINGS

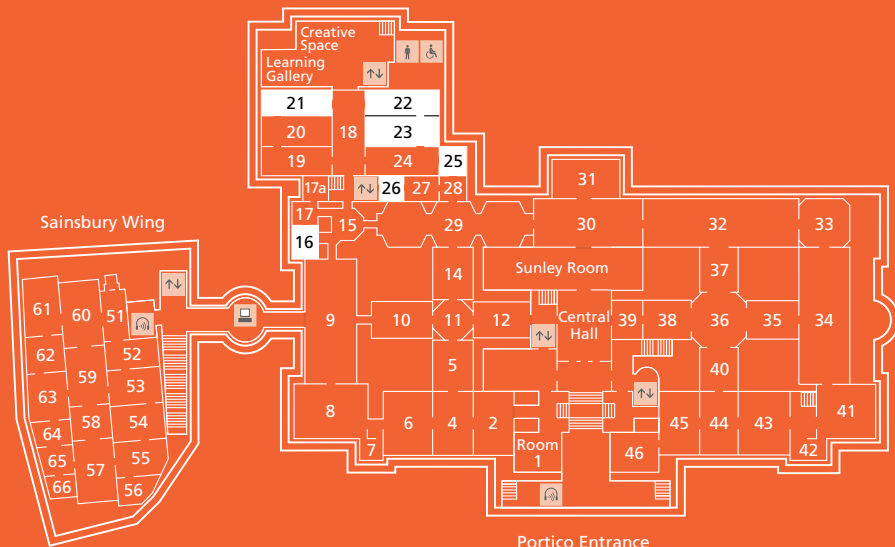

A trail exploring the Netherlands in the 17th century
Een route langs het Nederland van de 17e eeuw

DUTCH PAINTINGS IN THE NATIONAL GALLERY

NEDERLANDSE SCHILDERIJEN
IN DE NATIONAL GALLERY

De National Gallery heeft de mooiste collectie 17e eeuwse Nederlandse schilderijen buiten Nederland, dankzij de smaak van twee belangrijke Engelse heren. Koning George IV (1762-1830) was een enthousiast bewonderaar van kunst uit deze periode en zijn eerste Minister Sir Robert Peel had een prachtige verzameling die na zijn dood in beheer van de Gallery is gekomen. Via deze gids maakt u kennis met een aantal pronkstukken van de Gallery en kunt u een kijkje nemen in het dagelijks leven in het Nederland van ongeveer 350 jaar geleden.

WINDMILLS

When this painting was made in 1657 there were around 9,000 windmills throughout the Netherlands. They were used for making flour and paper, sawing timber and pumping water. In cities like Deventer the windmills were sometimes mounted onto the city walls to take advantage of the gusts of wind above the rooftops. Most of the windmills in this painting are wooden post mills in which the box-like mill sits on a pyramidal construction. Over the centuries, many were lost through fire and neglect. The only place you can see so many windmills today is at Kinderdijk, near Dordrecht, where there are 19 mills in a row.

WINDMOLENS

Toen dit schilderij werd gemaakt in 1657 waren er ongeveer 9000 windmolens in heel Nederland. Ze werden gebruikt om houtzaagsel en papier te maken, meel en verstoffen voor kunstenaars te malen en water te pompen. In sommige steden zoal bijvoorbeeld Deventer werden de molens soms op de stadswallen geplaatst om te profiteren van de wind boven de daken. De meeste molens in dit schilderij hebben houten wieken waarbij de molenkap steunt op een piramidevormig bouwwerk. Door de eeuwen heen zijn veel molens verloren gegaan door brand en verwaarlozing. De enige plek waar tegenwoordig veel windmolens bij elkaar te zien zijn is Kinderdijk, dichtbij Dordrecht, waar 19 molens op een rij staan.

© The National Gallery, London. Presented by William Edward Brandt, Henry Augustus Brandt, Walter Augustus Brandt and Alice Mary Blecker in memory of Rudolf Ernst Brandt, 1962

Salomon van Ruysdael (1600/3?–1670)
A View of Deventer seen from the North-West
Gezicht op Deventer vanuit het noordwesten
 1657

One windmill might
 have survived fire.
 Can you see the round
 brick mill among the
 wooden mills?

Eén molen heeft
 de brand mogelijk
 doorstaan. Kunt u de
 ronde stenen molen
 tussen de houten
 molens zien?

HET LAND

Dit schilderij laat zien hoe de Nederlanders hun land van de zee hebben gewonnen. Kijk goed naar de horizon tussen de bomen en de stal aan de rechterkant van het schilderij. U ziet scheepsmasten boven de dijk uitkomen. Kijk ook eens naar het smalle irrigatiekanaal dat overstroming van de akker tegengaat. Het Oudnederlandse woord 'neder' betekent 'onder' of 'beneden' (de zeespiegel). Hobbema heeft een gedetailleerde afbeelding geschilderd van deze vissersplaats op het eiland Goeree-Overflakkee aan de monding van de rivier de Schelde in de Noordzee.

THE LAND

This painting reveals how the Dutch reclaimed their land from the sea. Look carefully at the horizon between the trees and the barn on the right. Ships' masts can be seen above the sea wall or dyke. Also notice the narrow drainage canals that keep the agricultural land from flooding. The name Netherlands means 'land under (Dutch *neder*) the sea'. Hobbema has painted an accurate portrait of this fishing town on the island of Goeree-Overflakkee in the Scheldt river delta on the North Sea.

© The National Gallery, London

Meindert Hobbema (1638–1709)
The Avenue at Middelharnis
Het laantje van Middelharnis
 1689

What do you think the gardener in the bottom right-hand corner is doing?

Wat is de tuinman in de hoek rechts beneden aan het doen, denkt u?

WINTER

Avercamp, like many Dutch artists, specialised in painting one subject: his was the winter scene showing all classes of people braving the cold weather. He had plenty of opportunities to observe his subject. It was so cold during the 17th century that it has been named the 'little ice age'. In London, frost fairs were held on the Thames and in the Netherlands canals became ice rinks. The Dutch even had a patron saint of skating, Saint Lidwina, who had the misfortune to break both her legs on the ice. They never healed but miracles took place at her bedside.

WINTER

Avercamp was zoals veel Nederlandse schilders gespecialiseerd in het schilderen van één onderwerp; het zijne was het winterlandschap waarin mensen van alle sociale klassen het koude weer trotseren. Hij had volop gelegenheid om zijn onderwerp te observeren. Het was zo koud in de 17e eeuw dat het ook 'de kleine ijstijd' werd genoemd. In Londen werden kermissen gehouden op het ijs en in Nederland veranderden de grachten in schaatsbanen. De Nederlanders hadden zelfs een Schaatsheilige, Heilige Liduina, die ongelukkiger genoeg haar twee benen brak tijdens het schaatsen. Ze is nooit genezen van haar beenbreuken maar aan haar bed gebeurden wonderen.

© The National Gallery, London

Hendrich Avercamp (1585–1634)
A Scene on the Ice near a Town
Een tafereel op het ijs bij een Stad
 about 1615

Avercamp was famous for his anecdotal details. Do you see the woman who has slipped on the ice?

Avercamp was bekend om zijn anekdotische details. Ziet u de vrouw die op het ijs is uitgleden?

DE KERK

In de 16e eeuw namen de protestanten in Nederland de katholieke kerken over en brachten er grote veranderingen aan. De muren werden gewit, de altaren verwijderd en de preekstoelen werden het middelpunt van de geloofsgemeenschap. Trots als ze waren op de nieuwe republiek, wilden de Nederlanders ook afbeeldingen van deze nieuw omgevormde kerken. Het schilderen van het interieur van een kerk vereist een grondige kennis van perspectief, iets waarin Saenredam een expert was.

THE CHURCH

In the 16th century Protestants in the Netherlands took over Catholic churches and made great changes. The walls were whitewashed, altars removed and the pulpits became the focus of the congregation. Proud of their new Protestant republic, the Dutch wanted pictures of these newly converted churches. Depicting a church interior required a deep knowledge of perspective, of which Saenredam was a master.

© The National Gallery, London. Salting Bequest, 1910

Pieter Saenredam (1597–1665)
Interior of the Grote Kerk at Haarlem
Interieur van de Grote Kerk in Haarlem
 1636–7

Can you work out where the vanishing point is in this painting? (clue: stand to the left of the painting)

Kunt u erachter komen waar het verdwijnpunt op dit schilderij is? (tip: ga links van het schilderij staan)

'God made the world, but the Dutch made Holland'
'God schiep de wereld, maar de Nederlanders schiepen Holland'

REMBRANDT AND HIS FAMILY

Rembrandt made his name in the competitive art world of 17th-century Holland. However, by the time he painted this self portrait in 1669 he had lost everything. His style of painting was no longer fashionable and he was bankrupt. His wife Saskia (shown in a fancy dress portrait in Room 24) had died, as had their son Titus. A solace in his later years was Hendrickje Stoffels. Initially hired to look after young Titus, she soon became Rembrandt's lover. His intimate study of her, also hanging in this room, conveys the warmth and tenderness of their relationship.

REMBRANDT EN ZIJN GEZIN

In 1640 was Rembrandt een veelbelovend talent binnen de competitieve kunstwereld van 17e eeuw Holland. Maar toen hij dit zelfportret schilderde in 1669, had hij alles verloren. Zijn schilderstijl was niet meer in de mode en hij was failliet gegaan. Rembrandts vrouw Saskia (afgebeeld op een portret in luxe kledij in zaal 24) was gestorven en zo ook hun zoon Titus. In Rembrandts latere jaren was Hendrickje Stoffels zijn lichtpunt. Terwijl ze eigenlijk in huize Rembrandt was aangenomen om voor Titus te zorgen, werd ze al gauw Rembrandts minnares. Zijn detailstudie van haar, die ook in deze zaal hangt, brengt de warmte en intimiteit van hun verhouding over.

© The National Gallery, London

Rembrandt (1606–1669)
Self Portrait at the Age of 63
Zelfportret op 63-jarige leeftijd
 1669

Can you see the scratch marks Rembrandt made in the paint with the wrong end of his brush?

Kunt u de krassen zien die Rembrandt met het uiteinde van zijn kwast in de verf heeft gemaakt?

HET HUISHOUDEN VAN JAN STEEN

Tot vandaag de dag noemen Nederlanders een levendig en rommeling huis een 'huishouden van Jan Steen'; een gezegde dat gebaseerd is op de aanstootgevende schilderijen van deze 17e eeuwse schilder. Terwijl een huisvrouw hier van de vele wijn en tabak in slaap is gevallen, heerst er chaos: een kind plundert haar portemonnee en een ander voert het avondeten voor het gezin aan de kat. Verschillende scènes beelden Nederlandse gezegden uit, zoals 'parelen voor de zwijnen gooien' (en dus iets waardevols verkwisten). Deze vrouw hangt verdere bestraffing boven het hoofd, want ze heeft haar kinderen een slecht voorbeeld gegeven. Boven haar hoofd hangt een mand met verschillende voorwerpen die armoede en ziekte symboliseren.

THE 'JAN STEEN HOUSEHOLD'

Even today, the Dutch call a lively, untidy home a 'Jan Steen household' – a phrase inspired by the riotous paintings by this 17th-century artist. Here, as a housewife sleeps off the effects of tobacco and wine, chaos reigns: one child steals from her purse while another feeds the family dinner to the cat. Several details illustrate Dutch proverbs, such as the child who tosses roses before a pig (and thus wastes something valuable). Punishment awaits this woman, who has failed to set a good example for her children. Above her head is a basket filled with various objects associated with poverty and disease.

Jan Steen (1626–1679)
The Effects of Intemperance
De Gevolgen van Onmatigheid
 about 1663–5

Parrots are known to imitate human behaviour – how long do you think this family's parrot will manage to stay on his perch?

Papagaaien staan erom bekend dat ze mensen nadoen – hoe lang denkt u dat de papagaai van dit gezin nog op zijn stokje zal blijven zitten?